

Juridische aspecten statistische beveiliging van output CBS

Rik van Breukelen (rjs.vanbreukelen@cbs.nl)

1 november 2018, CBS Den Haag

Centraal Bureau
voor de Statistiek

Inleiding / Inhoud

Statische beveiliging van output:

- Statistische, praktische en technische aspecten → Eric
  - Waarom? O.a. wettelijke noodzaak
- Juridische noodzaak outputcontrole:
  - Achtergrondinformatie presentatie Eric
  - Awareness juridische noodzaak outputcontrole &
  - Begrip voor outputcontrole

Inhoud

Meest relevante wet- en regelgeving:

- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) & Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG)

- Wet op het Centraal Bureau voor de Statistiek (Wet CBS)

- Enkel van toepassing op (verwerking van) persoonsgegevens.
- Bevat strenge vereisten voor o.a. ('verwerking'):
verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens'
  - **Omvat ook publicatie!**

AVG & UAVG

- Gevolg: rechtmatige publicatie van (grote hoeveelheden) persoonsgegevens in de praktijk lastig zo niet onmogelijk gezien (U)AVG vereisten
- Ogv Wet CBS geldt in principe publicatieplicht voor statistische output
- Conclusie: CBS moet er gezien de (U)AVG in principe voor zorgen dat statistische output geen persoonsgegevens bevat en dat is één van de juridische redenen voor outputcontrole
- Opvallend: AVG bevat eigenlijk geen regels over statistische outputbeveiliging

AVG & UAVG

Wat zijn dan ‘persoonsgegevens’?

AVG-Definitie persoonsgegevens:

‘alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon („de betrokkene”); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identicator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identicator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon.’

AVG & UAVG

Conclusies persoonsgegevens:

- Lastig en vaag begrip, maar in ieder geval een zeer breed begrip.
- waar het in essentie om gaat is of de identiteit van een persoon redelijkerwijs en zonder onevenredige inspanning achterhaald kan worden op basis van de betreffende gegevens, eventueel met behulp van gegevens die bij een ander berusten.

AVG & UAVG

Conclusie (U)AVG en statistische outputcontrole CBS:

- Statistische outputcontrole CBS is er onder meer op gericht om te realiseren dat identificatie van personen op basis van de statistische output niet mogelijk is anders dan met onevenredige inspanningen.
- In dat geval immers geen persoonsgegevens zodat statistische output gepubliceerd kan worden, hetgeen verplicht is, zonder dat de strenge AVG vereisten hoeven te worden nageleefd.

Artikel 37 Wet CBS (microdata):

1. De door de directeur-generaal in het kader van de uitoefening van de taken ter uitvoering van deze wet ontvangen gegevens [...].

3. De in het eerste lid bedoelde gegevens worden slechts zodanig openbaar gemaakt dat daaraan **geen herkenbare gegevens** over een afzonderlijk persoon, huishouden, onderneming of instelling kunnen worden ontleend [...]

Wet CBS

Wetgever heeft bewust gekozen voor
'herkenbaarheid' ipv 'herleidbaarheid' als criterium
omdat:

'herleiding van individuele gegevens, bijvoorbeeld door combinatie met niet van het CBS afkomstige publicaties en met de inzet van veel moeite, tijd en geld is nooit helemaal is uit te sluiten.' (MvT art. 37 lid 3 Wet CBS)

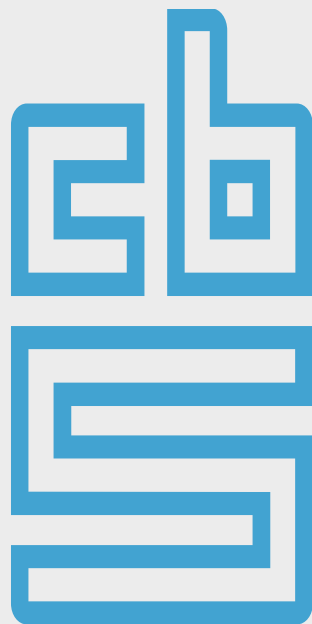
Outputnormen AVG & Wet CBS

- Op eerste gezicht verschillende criteria, nl: 'herkenbaarheid' (Wet CBS) en 'identificeerbaarheid' (AVG)
- Uit MvT Wet CBS volgt dat geen sprake is van 'herkenbaarheid' als onenveredige inspanningen nodig zijn om iemand te herkennen.
- Hierdoor vertonen de normen in feite grote gelijkenis omdat ook onder de AVG geldt dat geen sprake is van 'identificeerbaarheid' als daar onevenredige inspanningen voor nodig zijn.

Conclusie

Op grond van de AVG en de Wet CBS is CBS kort gezegd gehouden ervoor te zorgen dat de verplicht te publiceren statistische output het niet mogelijk maakt mensen te identificeren of herkennen anders dan door onevenredige inspanningen!

- De vraag is vervolgens hoe CBS hier in de praktijk mee omgaat en hoe het CBS in dat kader de hiervoor gegeven ‘vage norm’ geconcretiseerd heeft. Daarover zal Eric meer vertellen in zijn presentatie.

Voor wat er **feitelijk** gebeurt

AVG & UAVG

Wat zijn dan ‘persoonsgegevens’?

‘Identificeerbaarheid’ :

‘Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken. Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen.’ (overweging 26 van de AVG)

AVG & UAVG

Wat zijn dan ‘persoonsgegevens’?

Direct identificerend:

gegevens mbt persoon waarvan de identiteit zonder veel omwegen eenduidig is vast te stellen. Het gaat dan vb. om NAW-gegevens die in combinatie met elkaar dermate uniek en dus kenmerkend zijn voor een bepaalde persoon dat die met (grote mate van) zekerheid kan worden geïdentificeerd. (MvT Wbp)

- Gegevens die in maatschappelijk verkeer gebruikt worden om mensen van elkaar te onderscheiden

AVG & UAVG

Wat zijn dan ‘persoonsgegevens’?

Indirect identificerend:

gegevens die niet direct tot identificatie van een bepaald persoon leiden maar die wel via nadere stappen en/of gegevens in verband gebracht kunnen worden met een bepaalde persoon. (MvT Wbp)

- Gegevens die je slechts met behulp van andere gegevens en analyses aan een specifieke persoon kunt koppelen

Wet CBS

Wet CBS vs. (U)AVG:

De regels uit de Wet CBS zijn van toepassing op alle gegevens (microdata) die het CBS verzamelt en dus naast persoonsgegevens ook op gegevens mbt:

- Bedrijven, stichtingen, instellingen, overheden, etc; en
  - Overleden personen (daarop is de AVG ook niet van toepassing)
- Outputcontrole bij dit soort informatie heeft dus niets met de AVG te maken maar alleen (vooral) met de Wet CBS

MvT art. 37 lid 3 Wet CBS:

- ‘Publicatie van bij het CBS berustende statistische gegevens is slechts mogelijk in geaggregeerde vorm.’
- Publicaties mogen geen ‘herkenbare gegevens’ bevatten en ook mogen geen herkenbare gegevens te traceren zijn met behulp van andere CBS-publicaties.
- ‘Openbaarmaking’ van persoonsgegevens ‘is uitgesloten’.

Wet CBS

Artikel 41 en 42 Wet CBS:

- Grondslag werken via RA en On Site op microdata CBS
- MvT Wet CBS: contract vereist dat onder meer erin voorziet dat conceptpublicaties op basis van microdata van het CBS (statistische output!) worden 'voorgelegd aan het CBS'